

نگرش کنونی علمای تعلیم و تربیت به ارزشیابی پیشرفت تحصیلی به عنوان مکمل موثر آموزش و فرآیند یاددهی - یادگیری ، مباحث نوین و پویا در زمینه ی ارزشیابی را به همراه داشته است. در دیدگاه های نوین ارزشیابی تحصیلی ، جایگاهی برای تنش و اضطراب دانش آموز در مقابل واژه ی همیشگی ” امتحان ” وجود ندارد ، بلکه امتحان در قالب جدید ” ارزشیابی پیشرفت تحصیلی ” با تاکید بر انواع آن و با واژگانی نو و پویا و ارائه ی ساز و کارهای منطبق با فلسفه ی تعلیم و تربیت و در راستای تحقق اهداف آموزش و پرورش معرفی می گردد. موجی که در سالهای اخیر با تغییر آئین نامه امتحانات دوره های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی آغاز گردید ، در همین راستا ارزیابی شده و ضمن آنکه تعداد دفعات امتحان یا آزمون پایانی را از ۳ به ۲ نوبت تقلیل داد ، واژه های مترقی (ارزشیابی مستمر) و (فعالیتهای خارج از کلاس) را به میدان آموزش و پرورش عمومی وارد نموده ، فصلی جدید در ارتباط با ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را گشود. در این مقوله بر آنم تا با تکیه بر مطالعات انجام گرفته در راستای ارزشیابی توسط صاحب نظران و اساتید گرامی ، به بحث پیرامون ارزشیابی به مفهوم واقعی آن پردازم. امید که این تلاش در تحقق اهداف آموزش و پرورش عمومی و نیز تنویر افکار معلمان محترم در رابطه با ارزشیابی پیشرفت تحصیلی موثر واقع

گردد. ارزشیابی پیشرفت تحصیلی به عنوان یک تخصص

یکی از تخصص های مورد نیاز دست اندرکاران تعلیم و تربیت در سطوح مختلف سازمانی و اجرایی ، برخوردار بودن از دانش و مهارت سنجش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی می باشد که

داشت .

لذا باید گفت : تاثیر ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در ارتقاء بهره وری و بهبود اثر بخشی نظام تعلیم و تربیت اجتناب پذیر می باشد .

ضرورت ارزشیابی آموزشی

در واقع قدمت اندازه گیری ارزشیابی آموزشی به آن زمان بر می گردد که برای اولین بار فردی به آموزش فرد دیگری پرداخته است

. در اینجا ماهیت آن ارزشیابی مد نظر ما نیست بلکه مراد ، بیان لازم و ملزوم بودن آموزش و ارزشیابی بوا سطه ی همزمانی و همگامی در تحولات عرصه های تعلیم و تربیت است .

در تعریفی که اغلب مربیان تربیتی از آموزش و پرورش می کنند ، آن را به عنوان یک سلسله فعالیت های منظم می دانند که در جهت ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار فراگیر صورت می گیرد .

با توجه به این تعریف ، هرگز نمی توان بدون اندازه گیری ارزشیابی تغییرات ، ادعا نمود که آموزش صورت گرفته است .

به عبارتی می توان ارزشیابی را شهادی به نحوه ی آموزش و داوری بر میزان یادگیری (که نتیجه آموزش است) قلمداد کرد .

جایگاه و نقش ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در آموزش و یادگیری فرایند - مدار

دست انسانها ساخته می شود، هدف و رسالت اصلی تعلیم و تربیت را باید در انسان سازی جستجو کرد که بخش عمده ی آن به نهاد رسمی آموزش و پرورش و مدرسه سپرده شده است. مهم ترین مسوولیت مدرسه برنامه ریزی برای آموزش و یادگیری است. برای آنکه آموزش به یادگیری منتج شود باید برای آن برنامه ریزی شود. طراحی آموزشی شامل کلیه ی تجارب و فرصتهای یاددهی و یادگیری است که از جانب معلم به منظور ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار فراگیران طراحی و اجرا می شود و بازده آن مورد ارزشیابی قرار می گیرد. ارزشیابی پیشرفت تحصیلی به عنوان جزیی جدا ناشدنی از فرایند یاددهی و یادگیری محسوب می شود که هدف آن کشف مشکلات آموزش و یادگیری و برنامه ریزی برای رفع این مشکلات می باشد. بد نیست در اینجا به تفاوت دیدگاه رفتارگرایان و دیدگاه شناختی پیرامون ارزشیابی پردازیم.

در رویکردهای رفتارگرایی، ارزشیابی بیشتر به نتیجه ی بازده یادگیری توجه دارد و برای تعیین میزان پیشرفت یادگیرندگان و رسیدن به هدفهای آموزشی به کار گرفته می شود. این نوع ارزشیابی غالباً در پایان درس یا پایان یک دوره ی آموزشی اعمال می شد تا معلوم شود چه مقدار از تغییرات مورد نظر، در اعمال و رفتار فراگیران ظاهر شده است. در اینجا فرایند تفکر و مؤلفه های آن مورد توجه قرار می گیرد و تنها پاسخ دادن به محرکهای آموخته شده، نشانه ی یادگیری و دست یافتن به یک هدف آموزشی محسوب می شود.

ابزارهای اندازه گیری و سنجش پیشرفت یادگیری غالباً بر آزمونهای مداد و کاغذی تاکید دارد که در قالب پرسشهای کلیشه ای و حافظه ای، یادگیری های پراکنده ی فراگیران را مورد

در رویکردهای شناختی در کنار توجه به نتیجه و بازده یادگیری ، به فرایند یادگیری و مجموعه ی فعالیتهای ذهنی که یادگیرنده از طریق آنها به نتیجه رسیده است نیز توجه می شود. در اینجا صرفا ارزشیابی به ارائه ی پاسخهای مورد انتظار از یادگیرنده ، بسنده نمی کند ، بلکه می خواهد بداند چرا و چگونه یادگیرنده به چنین نتایجی دست یافته است. در ارزشیابی فرایند مدار ، ارزشیابی پیشرفت یادگیری به عنوان امری مستمر و پویا در نظر گرفته می شود که در تمام مراحل آموزش و یادگیری به کار گرفته می شود و در واقع نقش تکوینی دارد و هدف آن اصلاح و بهبود فرایند یاددهی - یادگیری می باشد. بهترین زمان برای این نوع ارزشیابی ، زمانی است که فرایند آموزش و یادگیری در حال انجام است.

در این رویکرد ، توصیف عملکرد یادگیرنده در هر مرحله از یادگیری کمک خواهد کرد تا یادگیرنده و معلم ، مشکلات آموزش و یادگیری را شناسایی نموده و برای رفع آنها اقدام کنند. این نوع ارزشیابی را می توان به هر سه شیوه ی گفتاری ، نوشتاری و عملکردی و با استفاده از انواع ابزارهای اندازه گیری و سنجش مانند بحث و گفتگو ، ارائه ی گزارش شفاهی ، پاسخ دادن به پرسشهای کتبی ، اجرای پروژه های پژوهشی و مورد استفاده قرار داد. ویژگی ارزشیابی فرایند - مدار این نوع ارزشیابی صرفا به ارزشیابی از جانب معلم محدود نمی شود ، بلکه در کنار آن ، یادگیرنده به خود ارزشیابی فردی ، گروهی و کلاسی می پردازد و از این طریق نقاط و ضعف خویش ، گروه و کلاسی را که در آن عضویت دارد روشن می سازد. نتایج ارزشیابی فرایند مدار ، نه تنها میزان تحقق هدفها را در هر مرحله از آموزش و یادگیری نشان می دهد ، بلکه

تدریس و فرایند ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را فراهم می نماید .

آشنایی با پاره ای از مفاهیم ارزشیابی

الف - اندازه گیری: (Measurment) فرایندی است که تعیین می کند یک شخص یا یک

چیز ، چه مقدار از یک ویژگی برخوردار است . دکتر حسن پاشا شریفی در این مورد می گوید:

اندازه گیری یعنی نسبت دادن اعداد به مقادیر متفاوت خصایص افراد بر اساس یک قاعده ی معین

ب - سنجش: (Assessment)

به معنای جمع آوری اطلاعات در مورد آموخته ها و فرایند یادگیری دانش آموزان به منظور

کسب آگاهی از میزان یادگیری و نیازهای آموزشی آنان است. این جمع آوری اطلاعات می

تواند به شیوه های مختلف صورت پذیرد ، مانند: مشاهده ی رفتار و ثبت مشهودات ، انجام

محاسبه ، اجرای آزمون و

ج - آزمون: (Test) وسیله یا ابزاری است که برای اندازه گیری عملکرد آزمودنی بکار می

رود.

آزمون ممکن است شامل مجموعه هایی از پرسش های امتحانی باشد . آزمون همچنین می تواند

شامل موقعیتی باشد که دانش آموز در آن موقعیت یا انجام دادن یک کار یا یک تکلیف ، میزان

توانایی و مهارت خود را نشان دهد.

د - امتحان: (Examination)

و یا به عبارت دیگر یک وسیله یا روشی است که در آن آزمودنی ها با تعدادی از سوال های همخوان و هماهنگ با یکدیگر مواجه می گردند ، یا به انجام فعالیت های علمی وادار می شوند که در نتیجه ی این شرایط و در خاتمه ی موقعیت ، می توان از تواناییهای افراد شرکت کننده ی در امتحان مقایسه ای کمی به دست آورد

دکتر پاشا شریفی ، امتحان را آزمونی در مقیاس وسیع تر تعریف نموده و آنرا معمولا شامل چند آزمون می داند که اغلب به صورت رسمی انجام می گیرد.

ه - ارزشیابی : (Evaluation)

ارزشیابی به یک فرایند نظام دار برای جمع آوری ، تحلیل و تفسیر اطلاعات گفته می شود به این منظور که تعیین شود ، آیا هدفهای مورد نظر تحقق یافته اند یا در حال تحقق یافتن هستند و به چه میزانی ؟

و - ارزشیابی پیشرفت تحصیلی : (Academic achivement evaluation) :

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی عبارت است از سنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه ی نتایج حاصل با هدفهای آموزشی از پیش تعیین شده به منظور تصمیم گیری در این باره که آیا فعالیت های آموزشی معلم و کوششهای دانش آموزان به نتایج مطلوب انجامیده اند و به چه میزانی ؟

اصول و مفاهیم قابل تاکید در ارزشیابی

چون ارزشیابی حالت فرایندی دارد ، جریان آن متوقف در مرحله ی خاصی از فعالیت یا فعالیتها نمی باشد.

، تحلیل یافته ها و مقایسه ها صورت می گیرد.

نتیجه ی ارزشیابی ، داوری و تصمیم گیری است ، در غیر این صورت فاقد ارزش اساسی و توجیه

علمی است

اهدافی که ارزشیابی آموزشی در نظر دارد

با عنایت به اهمیت ارزشیابی آموزشی ، می توان اهداف زیر را برای آن مطرح نمود:

ارزشیابی آموزشی می تواند به عنوان عاملی موثر در تشخیص شیوه ی صحیح تدریس و کمک

به ارتقاء و اعتلای آن یاری رسان معلم باشد.

بر اساس نتایج حاصله از ارزشیابی آموزشی می توان در انتخاب معلمان کارآمد و شیوه ی تدریس

موثر تصمیم گیری نمود.

دانش آموزان نیز در این زمینه بهره ور خواهند شد و از نتایج ارزشیابی می توانند به نقاط ضعف و

قوت خود آگاهی پیدا نموده درصدد رفع یا تقویت آن نقاط باشند.

ترسیم ضوابط خاص در زمینه ی ارائه ی شیوه های موثر تدریس

نقش ارزشیابی در برنامه درسی و پیشرفت تحصیلی

بحث ارزشیابی را می توان از مهم ترین مباحث قلمرو برنامه ی درسی و پیشرفت تحصیلی دانست

، که بطور بایسته مورد توجه قرار نگرفته است.

تشکیل می داد. بر همین اساس، میزان موفقیت یک برنامه ی درسی نیز با توجه به میزان موفقیت شاگردان در یادگیری محتوای آن برنامه ی درسی، سنجیده می شد.

برای نخستین بار، در فاصله ی سالهای ۱۹۳۰ تا ۱۹۴۰، رالف تایلر، مساله ی ارزشیابی برنامه ی درسی را مطرح کرد.

او ارزشیابی برنامه ی درسی را در قالب، اندازه گیری و سنجش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مطرح نمود و معتقد بود که در ارزشیابی یک برنامه ی درسی باید به ارزشیابی بازده یا محصول برنامه بر اساس هدفهای آن توجه شود.

ارزشیابی هدفهای آموزشی زمانی به اوج اهمیت خود رسید که بلوم و همکارانش به طبقه بندی حیطه های یادگیری اقدام کردند و یادگیری هدفهای تربیتی را در سه حیطه ی شناختی، عاطفی و روانی - حرکتی قرار دادند. هدف ارزشیابی، فراهم کردن اساسی برای تصمیم گیری در مورد نیاز برای تغییر و راهنمایی است.

ارزشیابی مداوم اجازه میدهد اصلاح یک برنامه، ادامه داشته باشد و نیز ارزشیابی قادر است یک تصویر کلی از یک برنامه، که باید شکل بگیرد، ارائه دهد و قضاوت درباره ی اختصاصی بودن (Rite ctiveness، نتیجه بخش بودن (Appropriateness) و کارا بودن (

Efficiency) برنامه ی مدرسه و فعالیتها را ممکن سازد.

اما به راستی سه مقوله ی مطرح شده در ارتباط با یک برنامه، به ویژه در مدرسه چه زوایایی را شامل می شود؟ چه مسائلی را مورد توجه قرار می دهد؟ و در نهایت محورهای اساسی این سه

رضا محمودی می پردازم:

اختصاصی بودن یک برنامه: این مقوله موارد ذیل را مورد توجه قرار می دهد:

همانند کردن رشد نیازهای یادگیری دانش آموزان.

ویژگی ها و نیازهای دانش آموزان را که در اهداف گروه قرار دارد ، تشخیص می دهد و برآورد

می کند.

تجربیات و علائق زندگی دانش آموزان را تصدیق می کند و همانند می نماید. برنامه ریزی را ، هم

برای یادگیری و هم برای ارزیابی تشریح می کند.

روی نتایج یادگیری مشترک تمرکز می کند و زمینه ی مشترک را تلفیق می نماید. **کارایی یک**

برنامه:

در زمینه ی کارایی موارد ذیل مد نظر قرار می گیرد:

مقاصد برنامه ها و فعالیتهای مستند مدرسه را اتصال می دهد. نیازهای دانش آموزان ویژه را به هم

مربوط می کند.

بر اساس تداوم ، بازخورد دانش آموزان تعدیل شده است. منابع انسانی ، فیزیکی و مطالب را

فراهم می کند.

نتیجه بخش بودن یک برنامه: نتیجه بخش بودن اجزاء برنامه های مدرسه ، بوسیله ی گرد آوری

داده ها و قضاوت درباره ی قلمرو راهبردهای اجرای مسایل تربیتی و یادگیری دانش آموزان

از برنامه مدرسه به عنوان یک سند پیروی می شود.

منابعی را شامل می شود که فرصتهای یادگیری دانش آموزان را زیاد می کند. دانش آموزان در مراحل یادگیری به صورت فعال درگیر هستند. دانش آموزان از آنچه یاد گرفته اند و فرصتها، برای انعکاس و ارزیابی خود، آگاه می شوند. فرصتها و وقت کافی را برای دانش آموزان جهت ارائه نتایج یادگیری در زمینه های مورد نظر فراهم می کند.

ارزیابی ای که قادر است در مورد آنچه دانش آموزان از نتایج یادگیری ارائه داده اند، داوری کند را تشکیل می دهد.

تجزیه و تحلیل هدفهای ارزشیابی:

الف - ایجاد رغبت و کسب عادات صحیح آموزشی توسط ارزشیابی قابل تحقق می باشد.

ب - ارزشیابی به عنوان عاملی برای ارتقای دانش آموزان مطرح است.

ج - ارزشیابی می تواند وسیله ای برای بهبود و اصلاح فعالیتهای آموزشی و روشهای تدریس معلم باشد.

د - ارزشیابی محور مهمی در شناساندن هدفهای آموزشی در فرایند تدریس است.

ه - نارساییهای تدریس و آموزشی، در سایه ی ارزشیابی قابل تشخیص و ترمیم می باشد.

اصول و رهنمودهایی در مورد سنجش و ارزشیابی

با عنایت به مباحثی که دکتر پاشا شریفی در ویژه نامه ی شماره ی ۱۱ پژوهشکده ی تعلیم و تربیت مطرح نموده، موارد ذیل مستفاد می شود:

ارزشیابی باید به شیوه ای برنامه ریزی شده ، منطبق با هدفهای برنامه و هم آهنگ با راهبردهای تدریس و یادگیری به صورت مستمر انجام گیرد.

سنجش و ارزشیابی باید بر هدفهای قصد شده ی برنامه های آموزشی استوار باشد و برای انجام آن ، متناسب با مواد درسی و هدفهای هر درس از انواع مختلف ابزارها ، فنون و راهبردهای سنجش استفاده شود.

در سنجش و ارزشیابی ، نه تنها بازده و نتیجه ی یادگیری ، بلکه فرایند و راهبردهای یادگیری دانش آموزان ، تعیین و چگونگی و ابعاد کیفی یادگیری و روشهایی که دانش آموزان برای رسیدن به نتایج یادگیری ، بکار می بندند نیز باید مورد توجه قرار گیرد.

ابزارهای سنجش و اندازه گیری و فوننی که بکار بسته می شود باید به گونه ای باشد تا دانش آموزان فرصت یابند که دانش ، مهارت ، توانایی ، نگرش و دیگر صلاحیتهای آموخته شده ی خود را به راههای مختلف نشان دهند.

آنچه معلم باید در ارتباط با ارزشیابی بداند و رعایت نماید

۱- در ارزشیابی توسط معلم باید تفکر و مهارت سطح بالای دانش آموزان سنجیده شود نه آموخته های طوطی وار آنان.

۲- در ارزشیابی معلم باید به تفاوتهای فردی دانش آموزان عنایت ویژه شود و به جای آنکه

عملکرد دانش آموزان باهم مقایسه شود موارد ذیل مد نظر قرار گیرد:

الف - مقایسه ی عملکرد دانش آموزان با اهداف آموزشی .

اجتماعی و ایجاد روابط مناسب بین مدرسه و جامعه از محورهای اساسی در ارزشیابی معلم باید باشد.

۴- در ارزشیابی معلم باید همکاری های گروهی و رشد اجتماعی جایگزین رقابتهای فردی شود

۵. کپرورش توانایی خود سنجی وقضاوت در مورد عملکرد خود و دیگران باید از ثمرات

ارزشیابی معلم باشد.

قضاوت پیرامون عملکردهای خود یکی از پیوندهای استوار جامعه است که می تواند نقطه ی آغازین آن از مدرسه باشد.

انواع ارزشیابی

۱- ارزشیابی آغازین: (preassessment)

این نوع ارزشیابی همانگونه که از نام آن نیز مشخص است ، نخستین ارزشیابی معلم است که پیش از فعالیت های آموزشی او به اجرا در می آید.

معلم در این نوع ارزشیابی به آموخته های پیشین دانش آموزان واقف می گردد.

۲- ارزشیابی تکوینی: (formative evaluation)

این نوع ارزشیابی دارای تعاریف متعددی است که در ذیل به پاره ای از آنها اشاره می شود:

آنچه عمدتاً به منظور کمک به اصلاح موضوع مورد ارزشیابی ، یعنی برنامه یا روش آموزشی ،

مورد استفاده قرار می گیرد ، ارزشیابی تکوینی نام دارد .

در پایان هر بخش یا هر فصل از برنامه و در طول سال تحصیلی انجام می گیرد .

ارزشیابی تکوینی عبارت است از قضاوت در مورد اطلاعات جمع آوری شده در طول فعالیت

آموزشی که به منظور تصمیم گیری های بعدی و بهبود فرایند یادگیری صورت می گیرد .

ارزشیابی تکوینی یا مستمر با فرایند یاددهی - یادگیری یک پارچه می شود و در سر تا سر دوره ی

آموزش تداوم می یابد . این نوع ارزشیابی ، هم بر فرایند یادگیری و هم به بازده یا فرآورده های

یادگیری تاکید دارد .

ارزشیابی پایانی (تراکمی) : (summative evaluation)

اداره ی کل سنجش و ارزشیابی در جزوه ی منتشره ی خود ، ارزشیابی پایانی را به صورت ذیل

تعریف نموده است :

در ارزشیابی تراکمی ، تمام آموخته های دانش آموزان در طول یک دوره ی آموزشی تعیین

می شود و هدف آن نمره دادن به دانش آموزان و قضاوت درباره ی اثر بخشی کار معلم و برنامه

ی درسی با یکدیگر است .

دکتر پاشا شریفی ، تعریف ذیل را برای ارزشیابی پایانی (تراکمی) ارائه نموده است :

ارزشیابی تراکمی اغلب در پایان دوره ی آموزشی یا واحد درسی انجام می گیرد . هدف این نوع

ارزشیابی تعیین سطح دانش ، مهارت ، توانایی و نگرش پرورش یافته در یک دوره ی آموزشی بر

اساس برنامه ی خاص و هدفهای آموزشی از پیش تعیین شده است .

ارزشیابی پایانی (تراکمی) که در پایان هر دوره ی آموزشی برای تشخیص آموخته های دانش آموز از کل مفاهیم و مطالب کلی و مهارت های آموخته شده توسط دانش آموز در یک درس انجام می گیرد.

نتایج ارزشیابی تشخیصی برای معلم و دانش آموز ارزشیابی تشخیصی به معلم امکان می دهد تا مطالب درسی و روش های آموزش را با سطح آموخته های پیشین و نیاز های دانش آموزان تطبیق دهد و تجارب یادگیری مناسب را برایشان فراهم سازد . معلم بر اساس نتایج حاصل از ارزشیابی تشخیصی ، شکاف بین توانایی های فعلی دانش آموزان و پیش نیاز های یادگیری مطالب جدید را از طریق آموزش جبرانی و ترمیمی پر می کند .

ارزشیابی تشخیصی چه اهدافی را دنبال می کند ؟

اهداف ارزشیابی تشخیصی عبارتند از:

مشخص نمودن میزان آموخته های دانش آموزان و معلومات آنان.

“بدیهی است این شناسایی سنگ زیر بنای آموزش های بعدی دانش آموزان خواهد بود” .

کشف و تشخیص معضلات ، مشکلات و نارسایی های آموزشی دانش آموزان.

وجود مشکلات گوناگون آموزشی در دانش آموزان امری طبیعی و تقریباً اجتناب ناپذیر می باشد

که به وسیله ی ارزشیابی تشخیصی می توان به این مشکلات پی برد و در جهت برطرف نمودن

آنها برنامه ریزی مناسب طراحی نمود” .

نقاط ضعف آموزشی دانش آموزان.

نتایج ارزشیابی تکوینی برای معلم و دانش آموز

ایجاد بازخوردی برای معلم و دانش آموز که در سایه ی آن می توانند مشاهده کنند هدفهای آموزشی تا چه اندازه تحقق یافته است.

تصمیم گیری معلم با استفاده از این بازخورد ، در مورد انطباق برنامه و روشهای آموزشی با سطح یادگیری و نیازهای دانش آموزان.

ایجاد فرصت برای دانش آموزان در جهت توجه نسبت به آنچه یاد می گیرند و مهارت ها و توانایی های فکری خود را پرورش دهند.

ایجاد امکان برای دانش آموزان در جهت کسب آگاهی از نقاط ضعف و قوت خود برای رسیدن به اهداف آموزشی ، رفع نارساییها و پرورش و تقویت جنبه های مثبت توانایی های خود. هدفهای

ارزشیابی تکوینی ۲۰

الف - آگاهی از کیفیت برنامه ی درسی و پیشرفت آن.

ب - بررسی روشهای تدریس معلم و کیفیت یادگیری دانش آموز و راهنمایی او و اصلاح تدریجی فرایند آموزش و یادگیری.

ج - به دست آوردن نمرات و قضاوت درباره ی فراگیری مرحله به مرحله دانش آموز در چهار چوب هدفهای جزئی و رفتاری آن بخش.

ویژگی ارزشیابی پایانی

تشخیص مهارت های آموخته شده و تعیین استعدادها و پیش بینی احتمال موفقیت در کلاس ها و
یا دوره های بعدی است.

ارزشیابی پایانی می تواند مورد تجزیه و تحلیل دست اندر کاران واحدهای آموزشی قرار گیرد
تا با اتخاذ تصمیم گیری مناسب واحد آموزشی را در مسیر مطلوب خود قرار دهد.

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

۱- اندازه گیری ، سنجش و ارزشیابی آموزشی - دکتر علی اکبر سیف (ویرایش سوم)

۲- سنجش و اندازه گیری در علوم تربیتی و روانشناسی - دکتر حسین لطف آبادی

۳- ارزشیابی در مدارس از علیرضا محمد میرزایی - مجموعه رویه های سنجش و ارزشیابی از اداره

کل سنجش

۴- خلاصه مقالات همایش ارزشیابی در خدمت تعلیم و تربیت به اهتمام دفتر ارزشیابی تحصیلی

و تربیتی

۵- پژوهش نامه آموزشی شماره ۱۱ از پژوهشکده تعلیم و تربیت - مجموعه جزوات آموزشی

سنجش و ارزشیابی

۶- شماره ۱ از معاونت آموزش و پرورش عمومی استان فارس - تجارب و مطالعات مولف پیرامون

سنجش و ارزشیابی

www

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com